

Національний
банк України

Банки: огляд тижня

17 червня 2020 року

Головне

- Індекс фінансового стресу залишається майже незмінним.
- За тиждень, що закінчився 12 червня, гривневі кошти населення скоротилися на 2.3%, строкові гривневі – зросли на 0.3%. Обсяг валютних коштів не змінився, строкових валютних депозитів зменшився на 0.3%.
- Відплив валютних коштів та строкових гривневих депозитів був помірнішим порівняно із кризами 2008 та 2014 років.
- Вартість нових гривневих строкових депозитів населення знизилася на 0.3 в.п., а гривневих кредитів корпораціям – на 0.6 в.п. (5-денне ковзне середнє значення).
- Коефіцієнт покриття ліквідністю (LCR) продовжує суттєво перевищувати норматив.
- Попит на споживчі кредити відновлюється нерівномірно.
- Частка працюючих відділень за тиждень зросла на 0.4 в. п. до 92%.

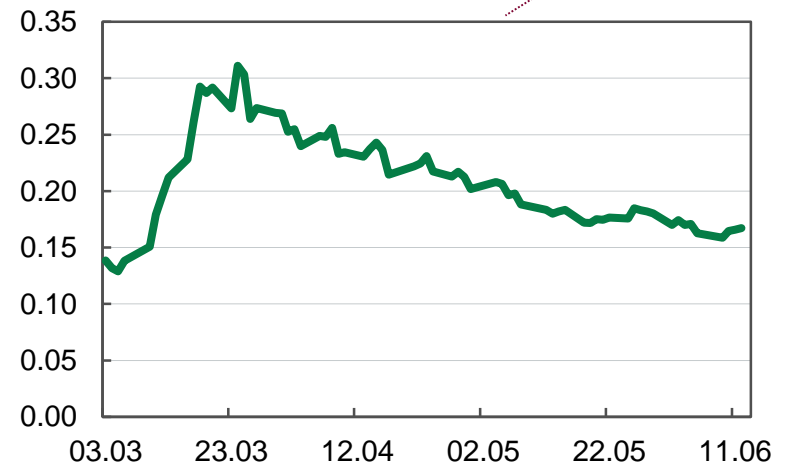
Звіт "Банки: огляд тижня" був тимчасовою щотижневою публікацією НБУ та виходив з 22 квітня 2020 року. Метою звіту було надання оперативної інформації про стан банківського сектору у період турбулентності після початку економічної кризи. Цей випуск є останнім, НБУ надалі припиняє публікацію цього Звіту.

Індекс фінансового стресу практично не змінився

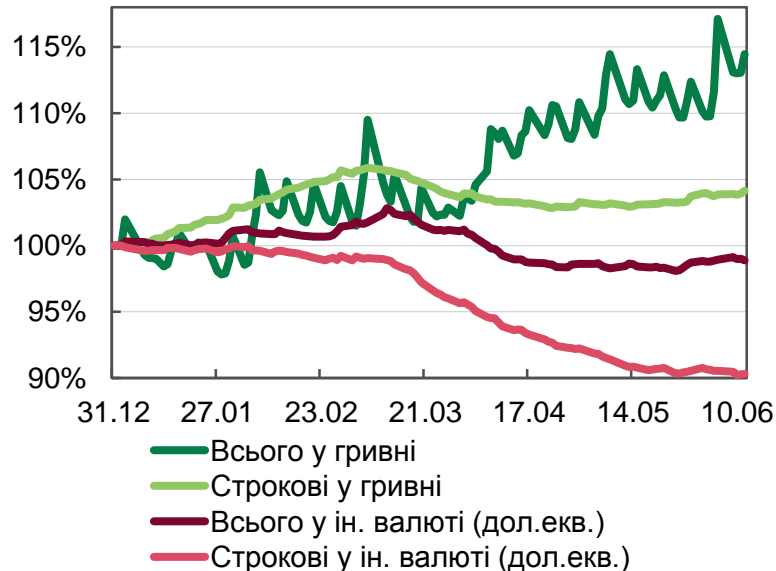
Джерело: НБУ.

- Корпоративний субіндекс продовжує знижуватись завдяки збільшенню вартості українських компаній на фондовому ринку.

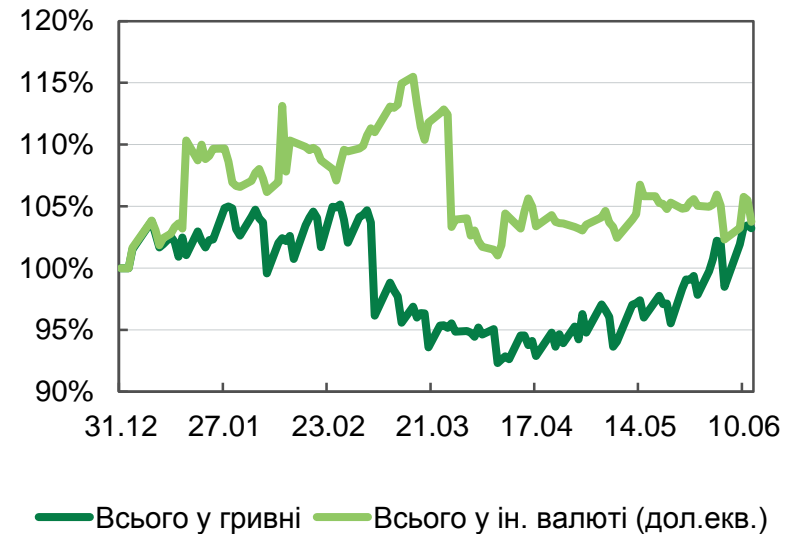

Від початку червня зросли гривневі та валютні кошти населення

Кошти фізичних осіб, 31.12.2019=100%

Кошти суб'єктів господарювання, 31.12.2019=100%

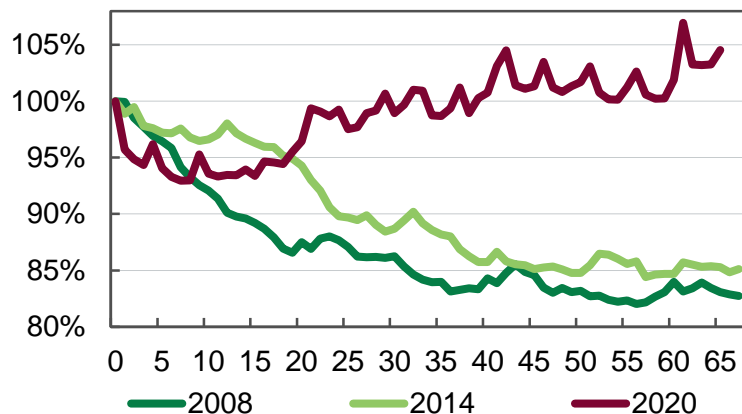
Джерело: НБУ, щоденні дані, кошти фізичних осіб включають ощадні сертифікати.

- Протягом 1-12 червня гривневі кошти населення зросли на 1.8%, валютні – на 0.2% у доларовому еквіваленті.

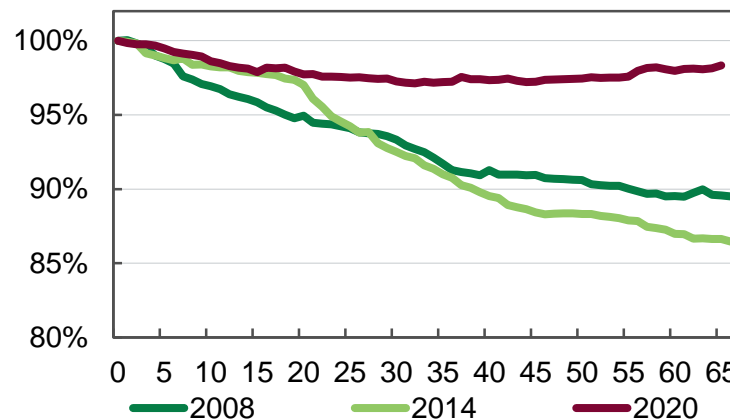
Строкові гривневі депозити продовжують відновлюватися

Гривневі кошти фізосіб, останній день перед відпливом коштів* = 100% (у банках, платоспроможних на 01.06.20)

Усі кошти

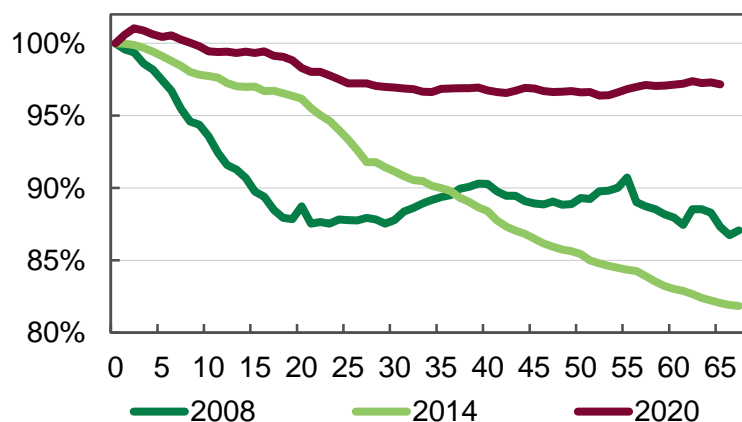

Строкові депозити та ощадні сертифікати

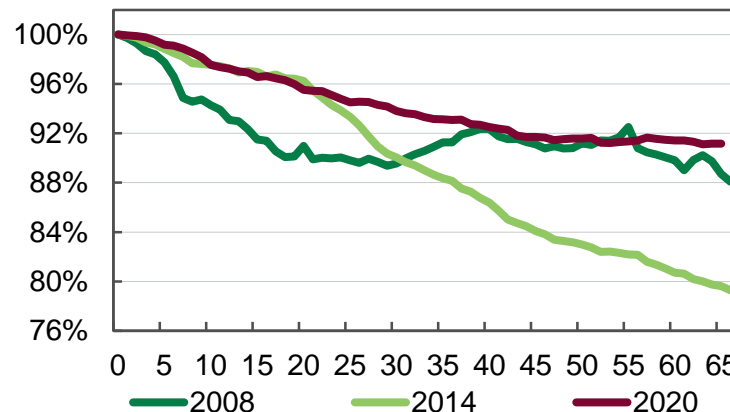

Валютні кошти фізосіб, останній день перед відпливом коштів* = 100% (у банках, платоспроможних на 01.06.20)

Усі кошти

Строкові депозити та ощадні сертифікати

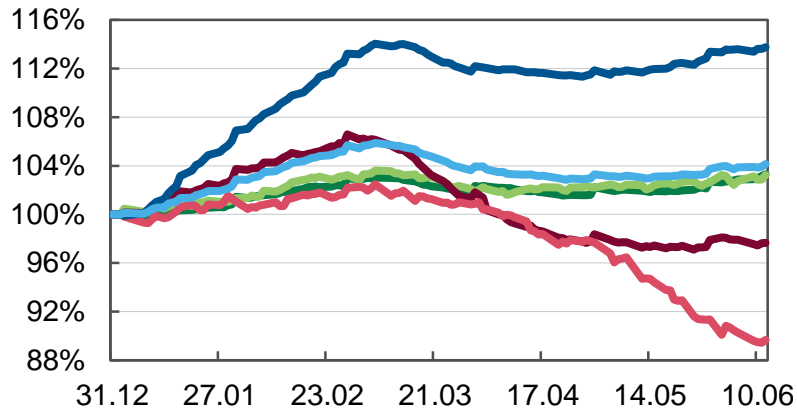

* пікові значення гривневих коштів за кризами: 2008: 03.10.08; 2014: 23.01.14; 2020: 10.03.20. На осі X – кількість робочих днів.

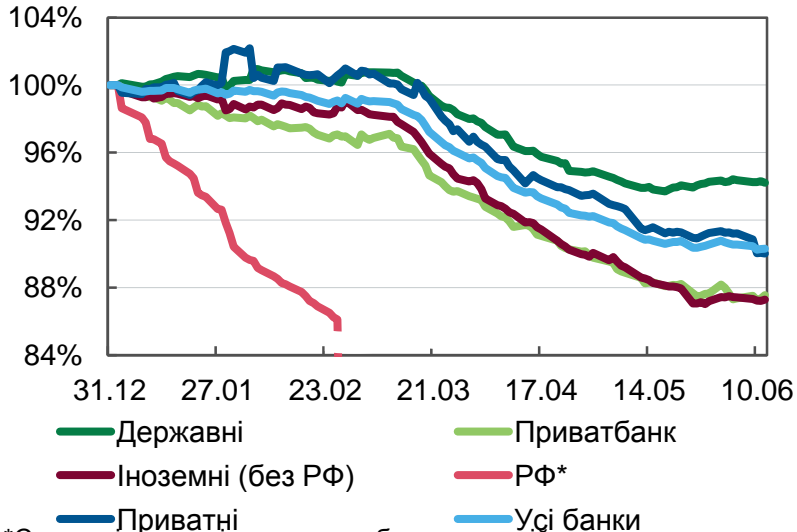
Джерело: НБУ, щоденні дані, кошти фізичних осіб включають ощадні сертифікати.

Строкові валютні депозити скоротилися

Строкові гривневі депозити та ощадні сертифікати фізичних осіб за групами банків, 31.12.2019=100%

Строкові валютні депозити та ощадні сертифікати фізичних осіб за групами банків (у доларовому еквіваленті), 31.12.2019=100%

*Строкові валютні депозити у банках з російським державним капіталом скоротилися від початку року на 48%.
Джерело: НБУ, щоденні дані.

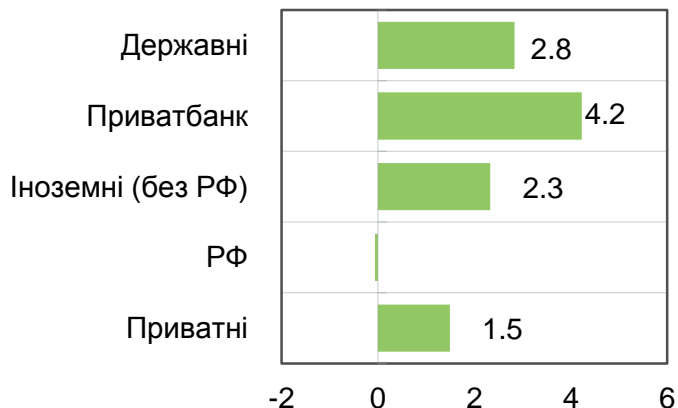
Зміна коштів

	Зміна за попередній тиждень 01.06 - 05.06		Зміна за звітний тиждень 09.06 - 12.06	
	млрд грн	%	млрд грн	%
Гривневі кошти фізосіб	15.1	4.2%	-8.5	-2.3%
з них строкові депозити та ощадні сертифікати	0.2	0.1%	0.4	0.3%
Гривневі кошти суб'єктів господарювання	2.1	0.7%	15.6	4.8%
	млн дол. США	%	млн дол. США	%
Валютні кошти фізосіб (у дол. еkv.)	20.7	0.2%	-3.9	0.0%
з них строкові депозити та ощадні сертифікати	-0.3	0.0%	-16.7	-0.3%
Валютні кошти суб'єктів господарювання (у дол. еkv.)	-218.2	-2.6%	113.9	1.4%

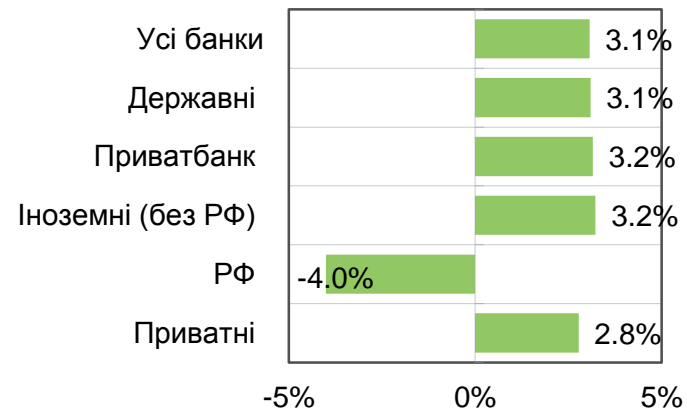
Зміна гривневих коштів населення з 12.05.2020 до 12.06.2020

Гривневі кошти фізичних осіб

зміна, млрд грн

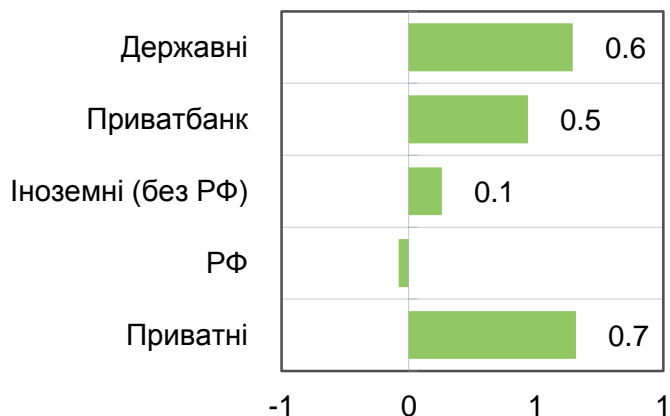

зміна, %

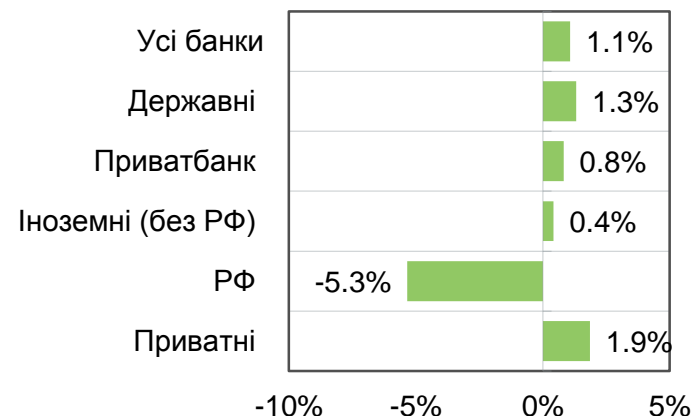

Строкові гривневі депозити та ощадні сертифікати фізичних осіб

зміна, млрд грн

зміна, %

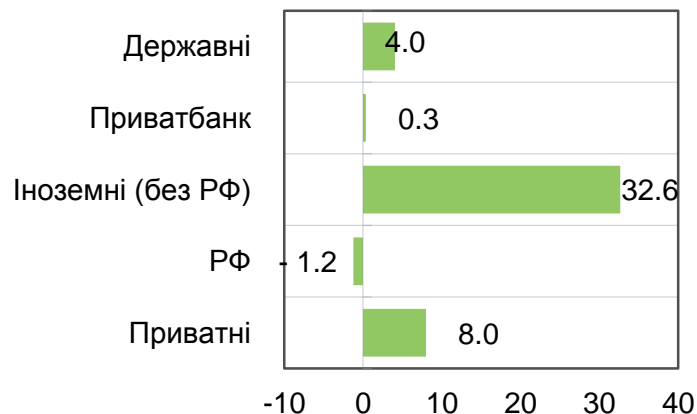

Джерело: НБУ, щоденні дані, кошти фізичних осіб включають ощадні сертифікати.

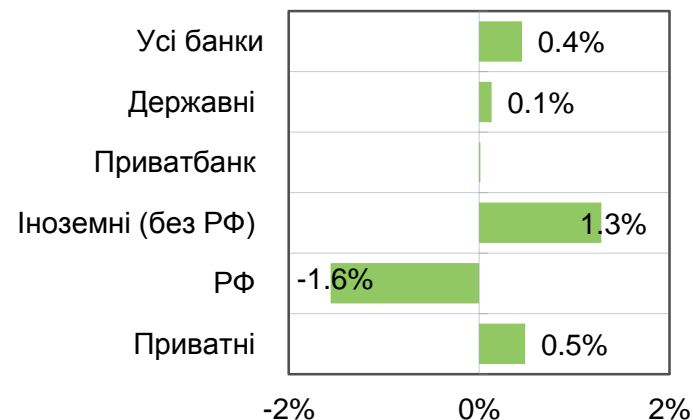
Зміна валютних коштів населення з 12.05.2020 до 12.06.2020

Валютні кошти фізичних осіб (дол. екв.)

зміна, млн дол. США

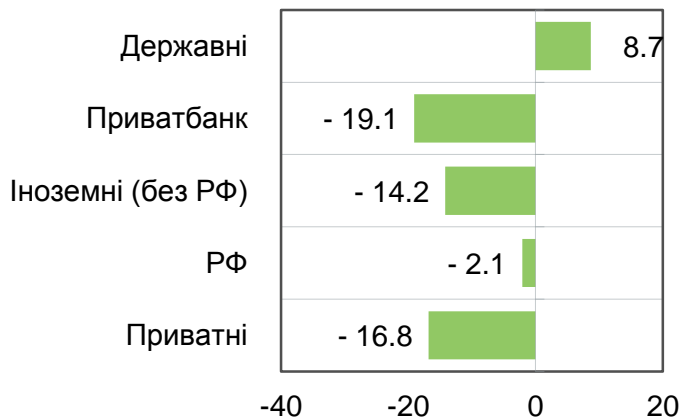

зміна, %

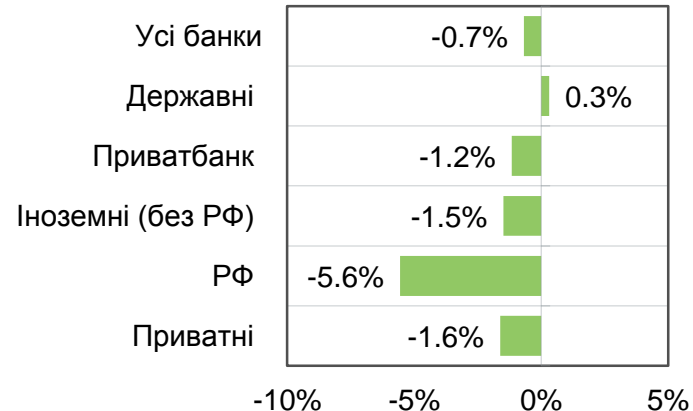

Строкові валютні депозити та ощадні сертифікати фізичних осіб (дол. екв.)

зміна, млн дол. США

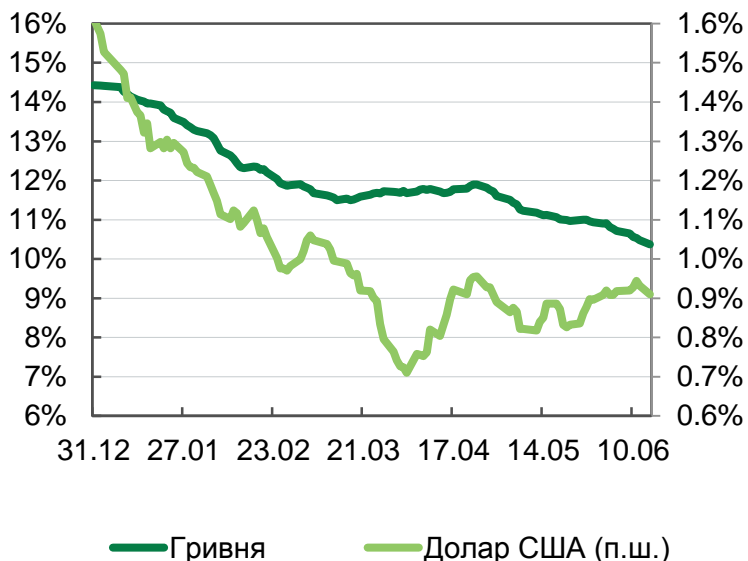
зміна, %

Джерело: НБУ, щоденні дані, кошти фізичних осіб включають ощадні сертифікати.

Вартість нових гривневих кредитів бізнесу знизилася

Український індекс ставок за 3-місячними депозитами фізичних осіб, % річних

Джерело: "Thomson Reuters", 5-денна ковзна середня.

Вартість нових строкових депозитів фізосіб, кредитів суб'єктам господарювання у гривні та облікова ставка НБУ, % річних

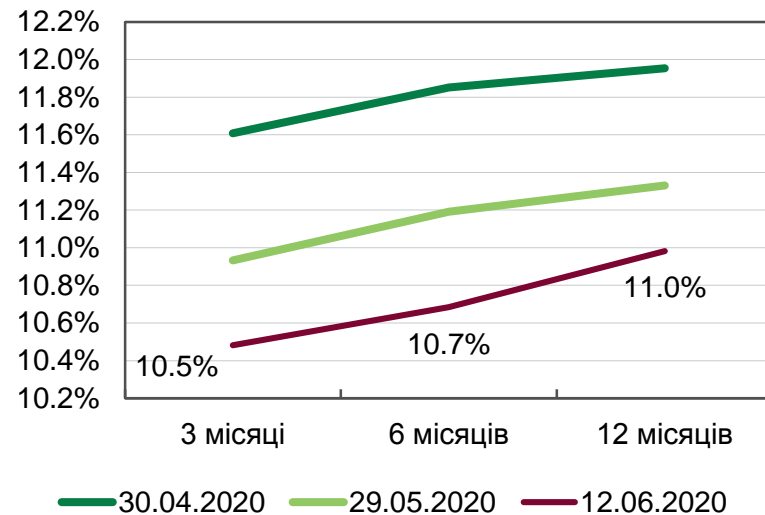
Джерело: НБУ, щоденні дані, 5-денна ковзна середня.

- Здешевленню кредитів та депозитів сприяло декількаразове зниження облікової ставки Національним банком.

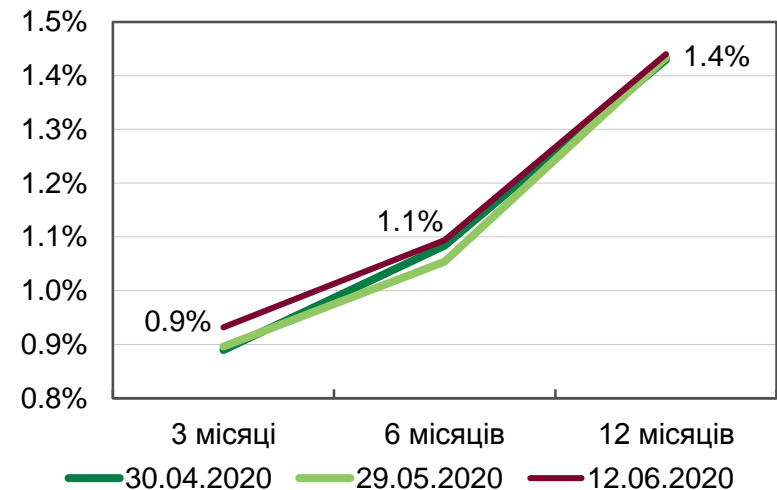
Нові гривневі депозити продовжують дешевшати

Український індекс ставок за депозитами фізичних осіб, % річних

гривня

долар США

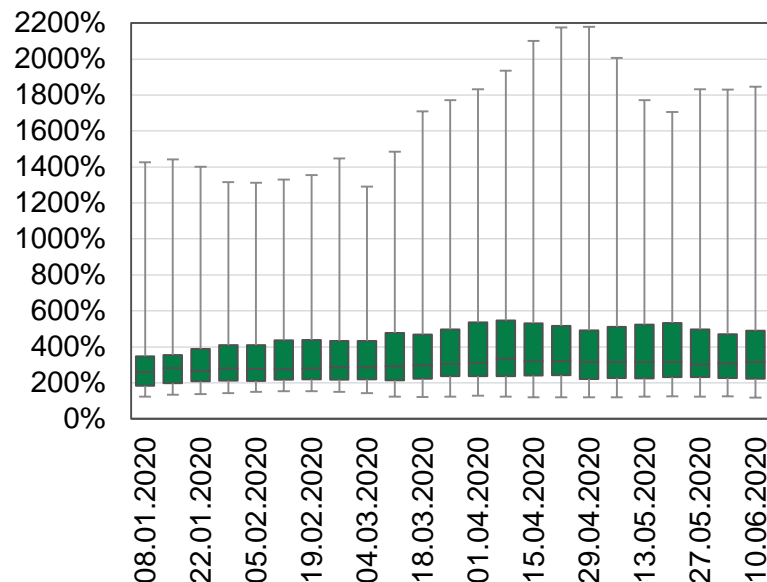

Джерело: "Thomson Reuters", 5-денна ковзна середня.

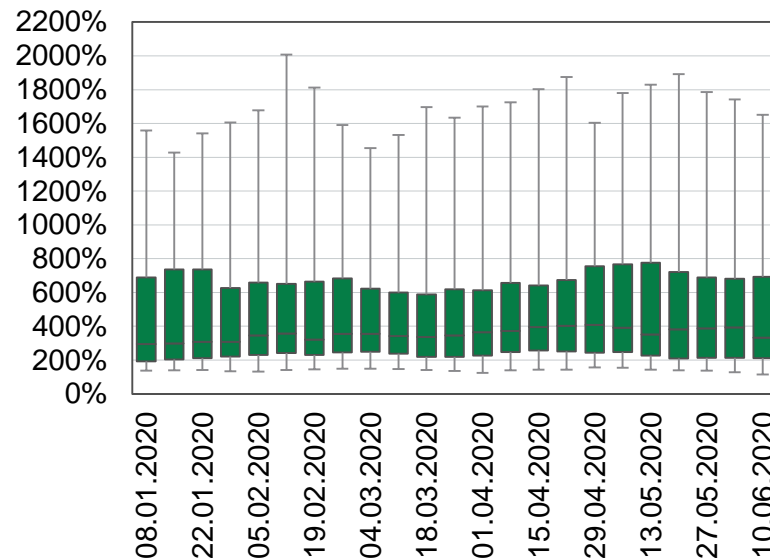
- Вартість нових валютних депозитів незмінна на історично мінімальних рівнях.

LCR значно вищий за норматив

Коефіцієнт покриття ліквідністю (LCR) в усіх валютах* (фактичне середньоарифметичне значення)

LCR в іноземній валюті (фактичне середньоарифметичне значення)

* Верхня та нижня грані прямокутника відповідають першому та третьому квантилю розподілу показника за банками на визначену дату. Лінія, розташована всередині прямокутника – медіані. Верхні та нижні точки, розташовані поза прямокутником, відображають 5-й та 95-персентилі.

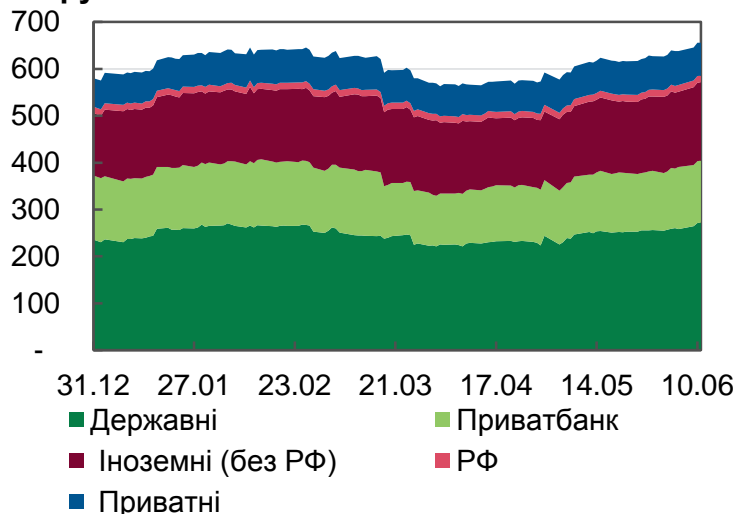
Джерело: НБУ.

- Протягом звітного тижня медіанне значення LCR в іноземній валюті дещо знизилося, але перевищувало норматив утрічі.

Високоякісні ліквідні активи в усіх валютах за тиждень зросли

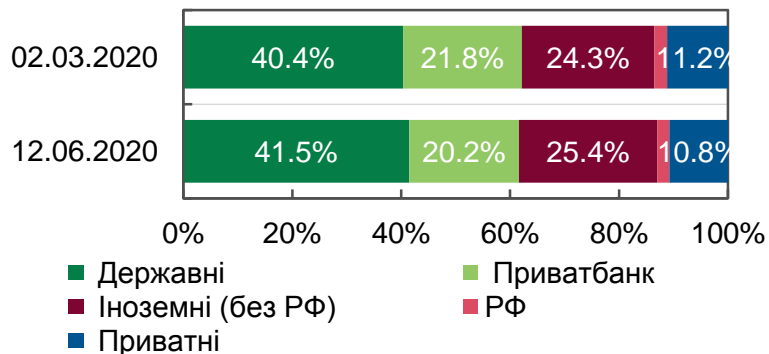
Високоякісні ліквідні активи (ВЛА) в усіх валютах, млрд грн

За групами банків

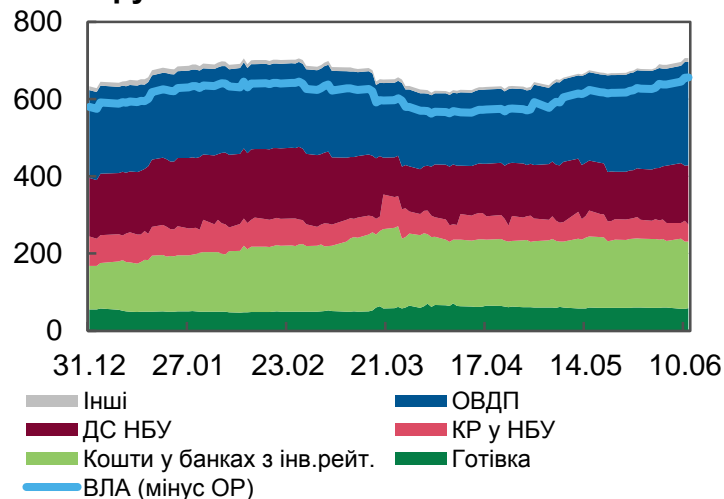

Структура ВЛА в усіх валютах

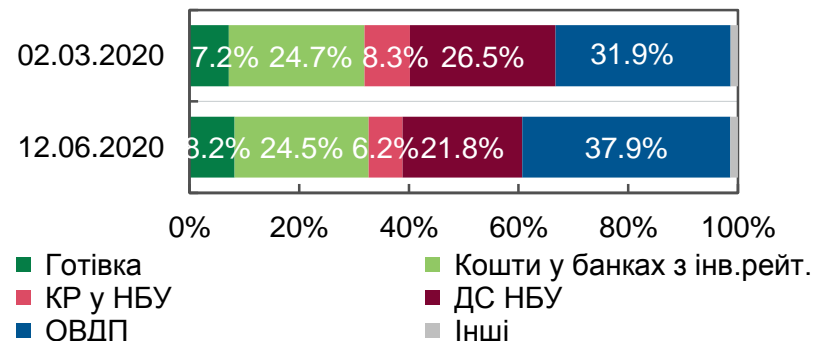
За групами банків

За інструментами

За інструментами

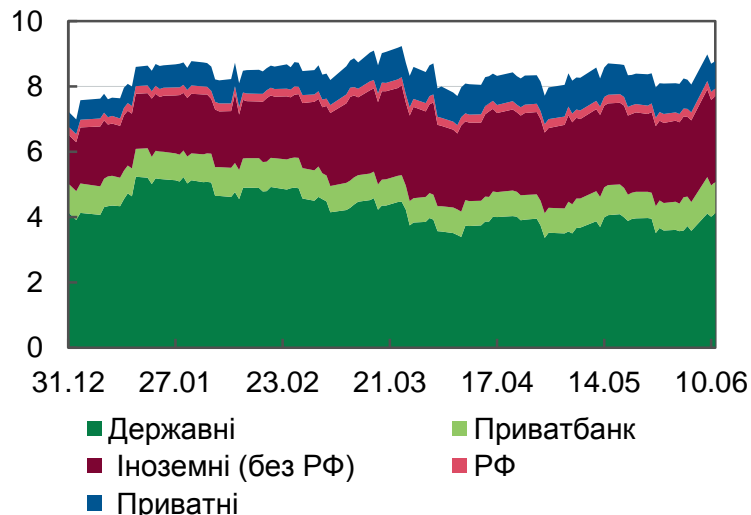
ОР – обов'язкові резерви, КР – кореспондентські рахунки, ДС – депозитні сертифікати.

Джерело: НБУ.

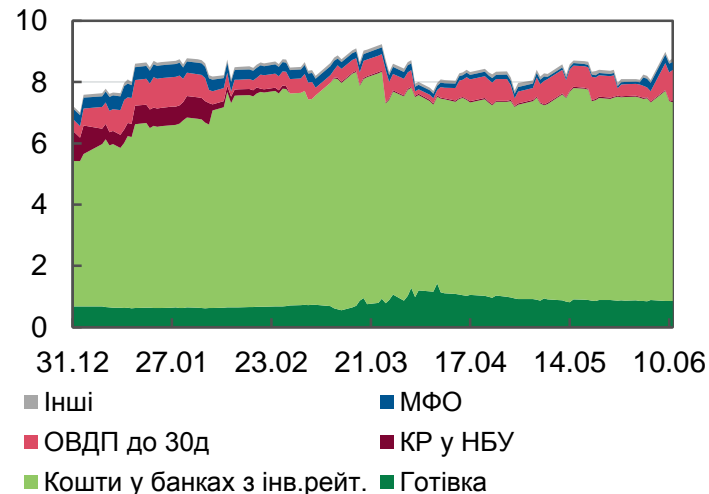
Обсяг ВЛА в іноземній валюті за тиждень зросли

Високоякісні ліквідні активи (ВЛА) в іноземній валюті, млрд дол. США

За групами банків

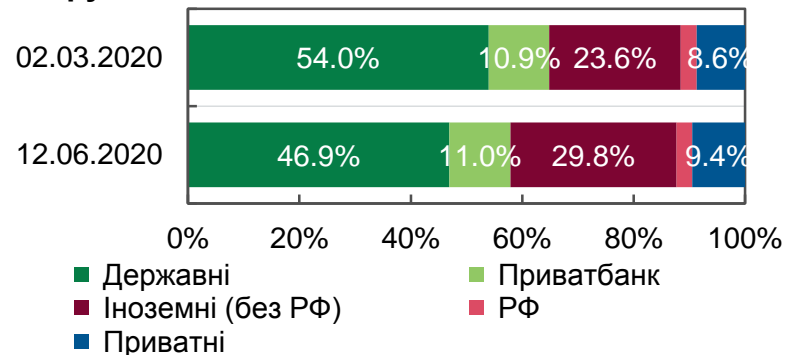

За інструментами

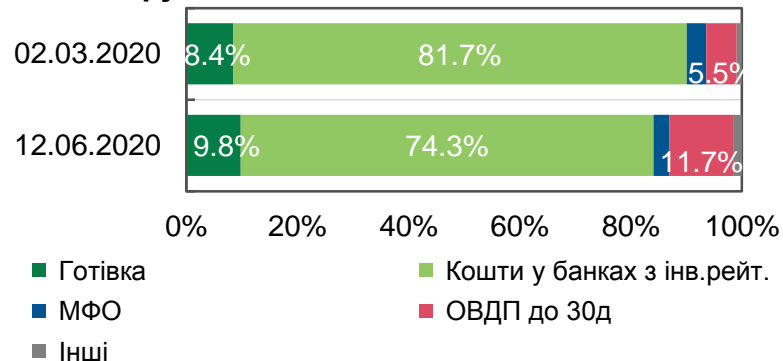

Структура ВЛА в іноземній валюті

За групами банків

За інструментами

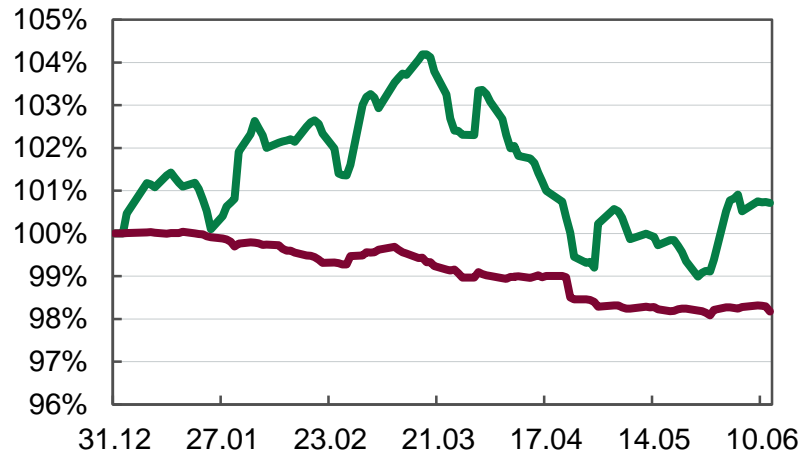

КР – кореспондентські рахунки, МФО – боргові цінні папери міжнародних фінансових організацій/державних органів країн G-7 з рейтингами провідних світових рейтингових агентств не нижче “AA-”/“Аа3”.

Джерело: НБУ.

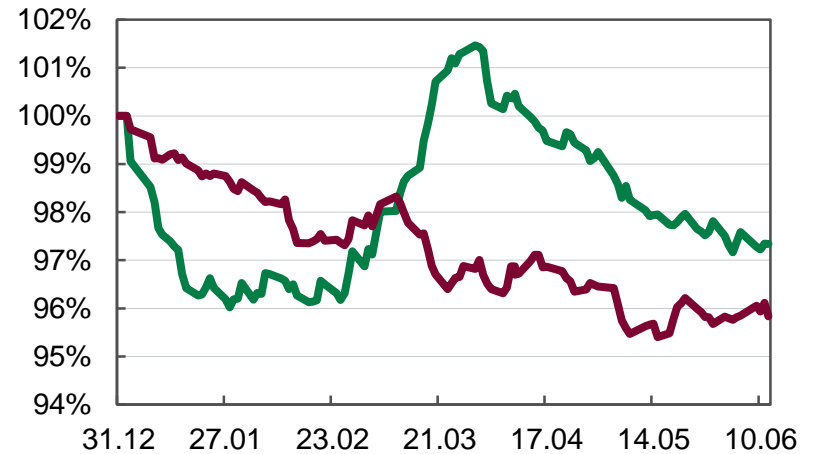
Гривневі кредити фізичним особам від початку місяця зросли

Валові кредити фізичним особам,
31.12.2019=100%

— У гривні — У іноземній валюті, дол. екв.

Валові кредити суб'єктам господарювання,
31.12.2019=100%

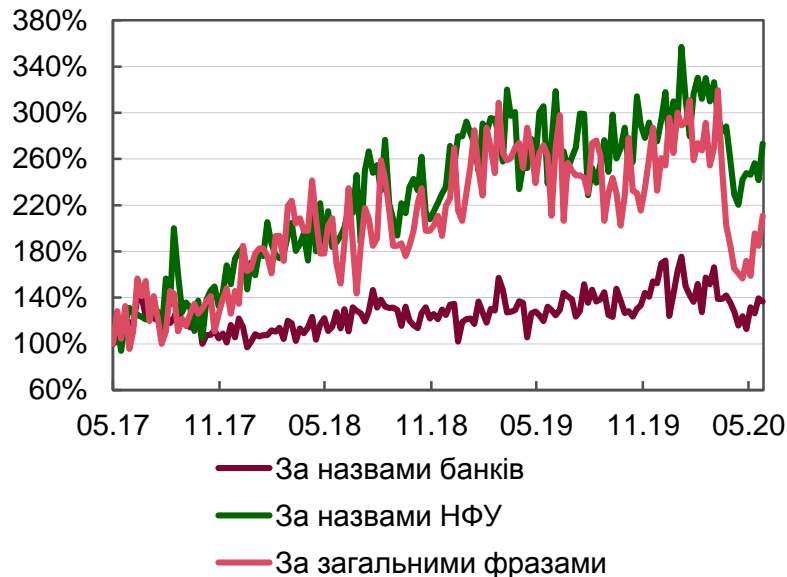

— У гривні — У іноземній валюті, дол. екв.

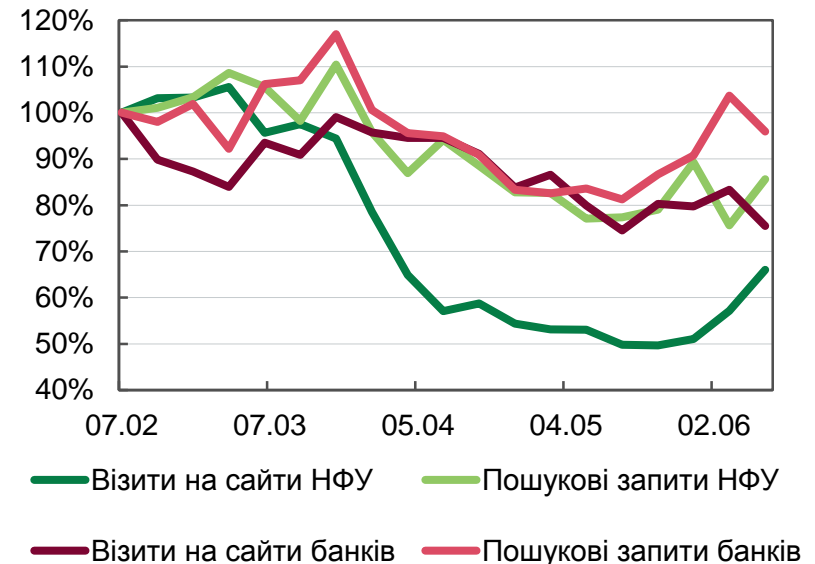
Джерело: НБУ.

Попит на споживчі кредити відновлюється нерівномірно

Динаміка кількості пошукових запитів в Google, 01.05.2017 = 100%

Динаміка кількості візитів на сайти та пошукових запитів за назвами банків та НФУ, 01.02.2020 = 100%

Оцінка проведена для 11 банків з найбільшим портфелем споживчих кредитів (дані Приватбанку використовуються тільки для показника «Пошукові запити банків», дані Укрсиббанку не використовуються для «Візити на сайти банків») та 12 фінансових компаній з найбільшою кількістю візитів на сайт.

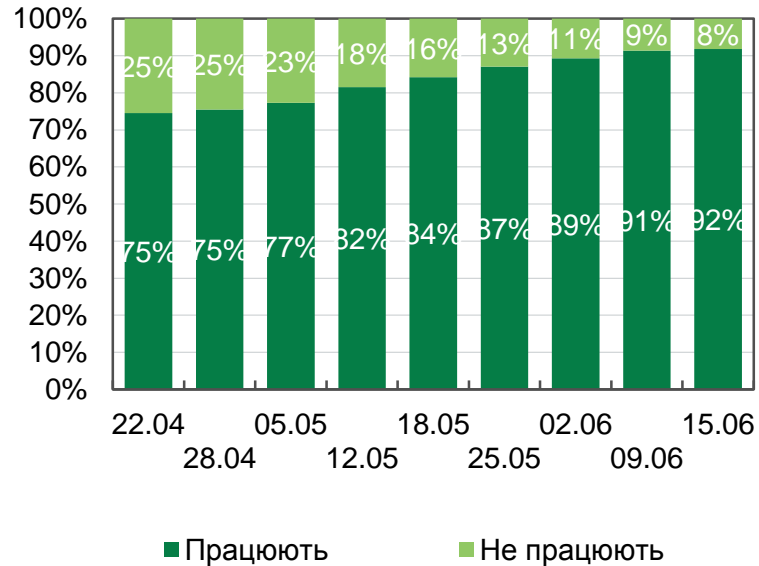
Джерело: НБУ, Google trends, SimilarWeb

- Кількість візитів на сайти та пошукові запити небанківських фінустанов (НФУ) збільшуються. В той час як показники кількості пошукових запитів банків за останній тиждень дещо зменшились.

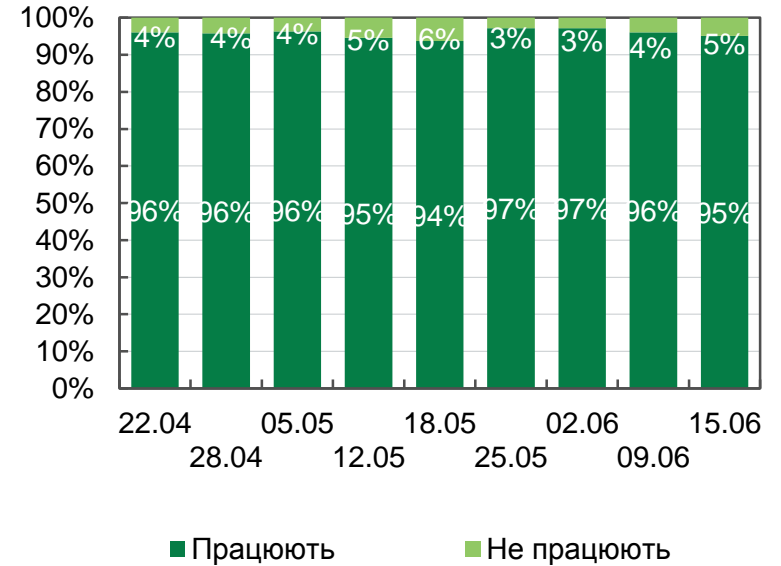
Зростає частка працюючих банківських відділень

Частка непрацюючих об'єктів банківської інфраструктури

Відділень

Банкоматів*

* Банківські пристрої самообслуговування (банкомати, депозитні банкомати, програмно-технічні комплекси самообслуговування).
Джерело: Інформація за результатами опитування 17 найбільших банків. Не є елементом обов'язкової статистичної звітності, відображає дані банків. НБУ не гарантує точності інформації, отриманої від банків.

Заходи, здійснені для пом'якшення наслідків кризи (1)

Ключові проблеми	Що зроблено?
Зростання ризиків погіршення якості активів	<p>Банки запроваджують кредитні канікули та розпочали реструктуризації кредитів позичальникам, що постраждали від обмежень у зв'язку з карантинном</p> <p>Банки зберігають збалансовану лімітну політику: за потреби збільшено ліміти користувачам карток та знижено неактивним користувачам</p> <p>НБУ пом'якшив вимоги до оцінки кредитного ризику – кредити, що було реструктуризовано у зв'язку з обмеженнями через карантин, не чинитимуть негативного впливу на капітал банків (зміни до Положення № 351 про оцінку кредитного ризику за активними операціями банків)</p>
Погіршення настроїв клієнтів збільшує ризик відтоку коштів	<p>Банки витримують значний запас високоякісних ліквідних активів та виконують нормативи ліквідності із запасом</p> <p>Всі зобов'язання перед клієнтами виконуються банками в повному обсязі</p> <p>Банки забезпечують безперебійну роботу відділень, банкоматної мережі та систем онлайн платежів</p> <p>НБУ та банки організували доставку готівкової валюти, попит на готівкову валюту задоволено</p>

Заходи, здійснені для пом'якшення наслідків кризи (2)

Ключові проблеми	Що зроблено?
Ускладнена робота в умовах карантину	<p>Банками організовано гнучкий графік роботи банківських відділень та виконується дезінфекція приміщень</p> <p>Банки провели інформаційну роботу серед клієнтів з популяризації онлайн-платежів</p> <p>Банки зменшили комісії за безготівкові операції</p> <p>НБУ організував процес карантину готівки</p> <p>НБУ призупинив перевірки банків</p> <p>Подовжено строки подання звітності до НБУ</p> <p>Відкладено виконання банками низки вимог НБУ, які потребують присутності працівників банків на робочих місцях, зокрема щодо запровадження частини IT рішень для системи управління ризиками та процесу управління непрацюючими активами, стрес-тестування, оцінка SREP</p> <p>НБУ тимчасово призупинив вимоги щодо оцінки заставного майна</p> <p>Гранична сума операцій для спрощеного валютного нагляду зі 150 тис. грн до 400 тис. грн (в еквіваленті)</p> <p>Оптимізовано порядок переказу коштів роботодавцем на виплату заробітної плати, зокрема на рахунок, який працівник відкрив у банку за власним вибором</p>
Погіршення умов залучення фінансування	<p>Призупинено вимоги накопичення буферів капіталу</p> <p>НБУ рекомендував банкам утриматись від виплати дивідендів, що дозволить зберегти запас капіталу для відновлення кредитування</p> <p>Збільшено частоту операцій та подовжено термін кредитів рефінансування</p> <p>Запроваджено інструмент довгострокового рефінансування</p>